COPIE

Van een Brief van den

Heere Admirael Spil-berghen: Inhoudende de Voyage by hem gedaen door de Strate Magelanica, tot inde Zuydt-Zee/ al waer hem bejeghent is de Vlote van Don Rodrigo de Mendosa daer hy Mannelijcken tegen gevochten / ende de victorije behouden heeft. Ende voorts wat hem op die Reyse wedervaren is tot inde Molucques toe.

TOT DEF,

Ghedruckt by In Andriessz. Boeck-vercooper aen't Marckt-velt in't Gulden A. B. C. 1617.

Ijn Heeren,

Naer ons vertreck uyt het Texsel Anno 1614. den viij^en. Augusti/hebben onse coers ghestelt nae d'Eylanden van Capo Verde om volghens V. E. Ordre Sinte Vincent ende Sinte Anthonij aen te doen tot verversinge onser Vloote/de Stierlieden heb-hebben de selve Eylanden gemist/soo dat wy Resolveerden onse reyse te vorderen/zijn op de Custe van Brasilien ghecomen/waren aldaer ghenootsaeckt ons volck te ververssen in Sinte Vincent op de hooghte van 24. graden.

Op den ij^en. Meert Anno 1615. zijn wy voorde Straet Magellanne ghecomen / aende Caep Virgina, met groot perijckel / want dickwils d'incompste vande straet ons belet werde/ door veel stormen/quaet weder ende contrarie Winden/doch (door Godts ghenade) syn wy den derden April d'eerste engte ghepasseert / ende op den sestienden dito in Cordes baey ghecomen / alwaer wy malcanderen vonden/ ons versien van Water / Hout / ende anders/ende zijn soo voorts met onse groote Schepen in groot perijckel ende groote moete inde Zuyt-Zee ghecomen den sesten Mey/ Godt Lof.

Vervolghende met veel quaet weders onse reyse naer't Eylant Lamoche, al waer wy Arriveerden de ses-en-twintichsten Mey/by d'inwoonders wel onthaelt/t'zijn Chilesen/ vyanden vande Spaignarden / ons doende alle noodighe ververschinghe.

Den negen-en-twintichsten dito syn wy ghecomen ten Ancker voort Eylandt Sinta Maria, oock d'Inwoonders

 Chilesen/

Chilesen/subject den Spaignarden: Wy nament Eylant in/ creghen menichte van Schapen / Hoenderen / ende alle andere verversinge/oock eenen ghevanghenen Spaignart/ synde Secretaris aldaer/met eenẽ Chilees die goet Spaens sprack/vande welck wy alle gheleghentheyt verstonden.

Van daer zijn wy ghecomen inde baey Conception, ende soo voorts in Valperiste, doende soo veel afbreuck aen Lant ende anders naer gheleghentheyt/als wy conden.

Inde baey Quintero hebben wy van water ons ververscht/ende maeckten daer aen Lant eenen halven Maen tot bescherminghe van ons Water-haelders/ passeerden Porta d'Ariqua, alsoo daer gheen Schepen en waren / zijn wy langs de Custen van Peru gheseylt tot Canfette.

Den sestienden Julij kreghen wy een Barck comende van Arifica, uyt de ghevangene Spaignarden verstonden wy/ghelijck wy oock voor desen vernomen hadden / dat sy in Peru langhe van onse compste uyt Spaignen gheadviseert waeren/t'welck wy oock bevonden hebben byde Brieven gheintercipieert.

Den Vyseroy van Peru ende Chily, Marquys de Moules Clares, houdende syn Hooft in Lima, hadde doen armeren/ acht Gallioenẽ/waer op voor Capiteyn Generael was Don Rodrigo de Mendosa ende Admirante Don Pedro Alvares de Pulgare, een oudt vermaert Soldaet ter Zee/ dese Armade is ons op den achthienden dito verscheenen/ ende is des avonts laet ontrent midder-nacht in onse Vloote gecomen/ aentastende eerst het Schip de Zonne / ende mitsdien wy van syn compste gheadverteert waren/ oock des daeghs gesien/ston-

sien / stonden ghereet om hem t'ontfanghen / soo dat de Generaels vande armade met dē anderen vochtē/doch Don Rodrigo wort soo onthaelt dat sy af wenden ende wachtende den dagh; Daer quam een Patache daer veel Cavaliers in waren / naer ghesonden door den Viseroy / henluyde de Viseroy versekerende welcke soo doorschooten werdt van't Schip de Zonne/comē drÿvende voort Schip de Jagher/die hem voort dede sincken met alle de Cavaliers/ dier wel 150, in waren.

Den Adimirant vande Spaense Armade met d'ander Galioens deden desen nacht weynigh weer/ alsoo't teghens raet was des s'Nachts te vechten/ so wy namaels verstaen hebben: Voor by 't Schip de Mane seylde oock eenighe Galioens die haer beurte oock ontfanghen hebben.

Des anderen daeghs socht Don Rodrigo, die wel beseylt was/den slach t'Excuseren / want hadde s'nachts soo ontmoet gheweest/dat hy niet meer en sochte.

Onse Schepen wat wijt van den anderen zijnde door stilte/zijn bevonden des morghens het Schip de Zonne ende Mane byden anderen/ ende een wynigh coelts comende zijn t'samen ghepoort nae den Adimirant vande spaense Armade / soo dat Don Rodrigo ghenootsaeckt was synen Admirant te comen assisteeren: De bataille ginck aen ontrent voor-middagh/gheduerende tot inden donckeren avont.

Beyde de Gheneraels met beyde de Vice Admiraels/ sloeghen langhe tijt met den anderen/het Schip Æolus van Vlissinghe/ creegh oock coelte / soo dat het mede seer Manlijck vocht / het Schip de Morghen-sterre dede grooten ar-

 beyt met

heyt met houchsoorden / quam oock op den avondt ontrent de Vloote, in dit ghevecht is het Schip de Maane door stilte tusschen beyde de Gallioens gheraeckt / die hem seer manlijc daer uyt ridderde / d'andere spaensche Gallioens maeckten seyl / ende liepen wech daer worden seer heftich gevochten doch op den avont most den spaenschen Admirael door menichfuldige schootē ontfangē hebbende / hem overgevende den Generael Don Rodrigo vluchtende / een seer beseylt Schip / t'welck het Schip de Zonne volghden met schieten / ende diep inden avont comende moste het verlaten / alsoo het spaensche Schip seer cloeck beseylt was; Comende weder inde Vloote / is onder-tusschen dē spaenschen Admirant ghesoncken / waer van wy noch veel ghevanghens hebben becomen / ende alsoo is (Godt Lof) de victorie by ons ghebleven.

Den twintichsten Julij syn wy ghecomen inde baey Callau de Lima, het Schip de Zonne geanckert zijnde voor Callau, soo werde dapper van't Lant gheschooten / soo dat raetsaem wert ghevonden te vertrecken / ende wy ghinghen twee mijlen vande batterey van Lant legghen / daer eenige meynende Don Rodrigo noch te becomen / waer na dat wy vernamen soo in Guarina ende Payta, hy oock gesoncken is.

Onse reyse vorderende langhs de Custe van Peru, zijnde gecomen inde bay van Payta, naer de stadt comende hebbende wy die geplundert ende verbrant / hebben aldaer geleghen derthien daghen om te wachten de Vloote van Pavanien, niet Compareerende zijn vertrocken naer Nova Spaignen, seer veel siecken hebbende / waren ghenootsaeckt eenighe plaetsen aen te doen / want het was op de Kust seer reghenachtigh / quaet onghesont weder alle daghen / soo dat

wy qua-

wy quamen in Acapulca, al waer Gouverneur was Don Gregorie de Poires, met welcke wy accordeerden/ niet tegenstaende hy achthien groote stucken hadde op syn Casteel/ laghen daer neghen daghen/ vertrocken den twintichsten November van daer/ ginghen vervorderen onse reyse: Op meer ander plaetsen waren wy aen Lant als op Insalages Sinte Iago ende Nativida, ontrent de Californes, hebben wy een wijl lanck by ghehouden/ wachtende op het Schip Manilla doch niet vernomen/ dies oversteeckende naer de Ladrones.

Eer wy desen grooten wech over quamen/ creghen wy al weder veel siecken/ doch (Godt Lof) werden weder heel ghesont/ door de Fruyten vande Ladrones: de straet vande Manilla passeerende hebbē op diversche plaetsen ververscht: voor de Bay Manilla, hebben wy af ende aen ghehouden omtrent veerthien dagen/ vernemende dat Don Ian de Silva vertrocken was met syn machtige Armade (soo sy ons seyden) naer de Molucques, ende d'onsen mosten oock naer de Molucques gaen/ want het was oock op t'eynde/ sulcx dat wy Resolveerden met ons Armade te gaen naer de de Molucques, om onse vrienden t'Assisteeren/ ende oock om naer te comen onse ordre: passeerende Mendura Panea de Ladera Mindenao, de straet Taginna zijn (Godt Lof) met ses Schepen wel ghearriveert/ voor de Stadt van Maleyen, in't Eylandt Ternate, den dertichsten Meert Anno 1616. al het volck gesont zijnde/ soo Soldaten als Boots-volck/ de Schepen in seer goede ordre tot verwonderinghe van een yegheliick/ want noyt Schepen soo wel te pas quamen tot verseeckeringe vande Molucques, tegen d'Armade van Don Ian de Silva, diemen daghelicx verwachte/ soo dat wy met blyschap willecom waren/ want brochten veel secours voor de Molucques.

Dit is

Dit is in t'cort dat ick V. E. adviseere/ by het Journael sal V. E. al het breeder bescheyt ende particulariteyt vernemen/ dat ick hope met Godts hulpe selfs te brenghen/ alsoo wy meenen metten eersten te volghen/ dese gaet met het Jacht het Hert: De Heere laet hem by V. E. arriveeren.

De Heer Adimirael Verhaghen is mette Schepen voor Malacca gheweest/ ende heeft aldaer verbrant drie Galioens/ oock een Galioen van den Coninck/ waermede Don Ian de Silva van zijn meeste voornemen versteken was/ ende de voorsz Don Ian de Silva is in Malacca ghestorven: De Spaense Armade sonder yets upt te rechten/ is weder naer de Manillas ghekeert.

